

- накопичувати, систематизувати, зберігати та забезпечити зручне повторне використання раніше створених документів у процесі здійснення контролю;
- підвищити точність та оперативність обробки, групування та узагальнення даних за різними розрізами необхідними для контролера, створювати архів інформації про результати проведених досліджень та використовувати її у необхідних обсягах та форматах у процесі наступних досліджень із можливістю її використання в наступних дослідженнях. Оскільки на підприємстві за день можуть здійснюватися тисячі операцій, то при вивчені правильності та достовірності формування показників діяльності підприємства суб'єкти контролю змушенні використовувати комп’ютерну техніку як допоміжний засіб в процесі обробки значних обсягів інформації;
- комп’ютеризувати підбір необхідних для перевірки даних, а також визначити прийоми, які будуть використовуватися у процесі здійснення контролю – за допомогою ресурсів такої програми або спеціальної контрольної системи.

У цілому зазначене сприяє підвищенню економічності та ефективності проведення контролю на підприємствах та надійності його результатів, що в свою чергу підтверджує доцільність застосування комп’ютерної техніки в діяльності контролерів.

Література:

1. Бутинець Ф.Ф., Виговська Н.Г., Малюга Н.М., Петренко Н.І. Контроль і ревізія : Підручник . – Житомир, ПП Рута, 2002. – 544 с.
2. Дікань Л.В. Контроль і ревізія: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2007. – 342 с.
3. Іванова І.М. Стан та проблеми державного фінансового контролю на регіональному та місцевому рівні // www.nauka.ua.

Вет чинкіна К.О.

Харківський національний економічний університет

Теоретичні основи трактування поняття внутрішньогосподарський контроль

У сучасних умовах контроль повинен своєчасно оцінювати якість управлінських рішень до виникнення витрат. Необхідність внутрішньогосподарського контролю зумовлюється тим, що керівники управління підприємством не займаються контролем повсякденної діяльності, але їм потрібна інформація про стан бухгалтерського обліку та звітності на підприємстві.

На сьогоднішній день немає єдиного погляду на такі ключові поняття як: «внутрішньогосподарський контроль». Серед вчених досі залишається дискусійним питання відмінностей внутрішнього контролю і внутрішньогосподарського контролю. Все це підтверджує актуальність та своєчасність даного дослідження.

Метою дослідження є визначення теоретичних основ організації внутрішньогосподарського контролю.

До вчених, які досліджували дану проблему можна віднести: Білуху М.Т., Бутинця Ф.Ф., Виговську Н.Г., Дікань Л.В., Калюга Є.

Дослідуючи поняття «внутрішньогосподарський контроль» справедливо підкреслити, що не існує однозначності у його визначенні. Аналіз вітчизняних наукових та нормативних джерел вказує на існування чотирьох підходів до визначення внутрішньогосподарського контролю, наведених на рис. 1.

Отже, система – сукупність взаємопов’язаних елементів. У нашому випадку визначення Бутинця Ф.Ф. внутрішньогосподарського контролю як системи повинно включати елементи самого поняття. Однак не існує однозначності у поглядах вчених щодо виділення елементів внутрішньогосподарського контролю. Так, польські вчені вважають, що елементами внутрішньогосподарського контролю є : моніторинг, контрольні дії, визначення ризику, контрольне середовище, інформація і комунікація.

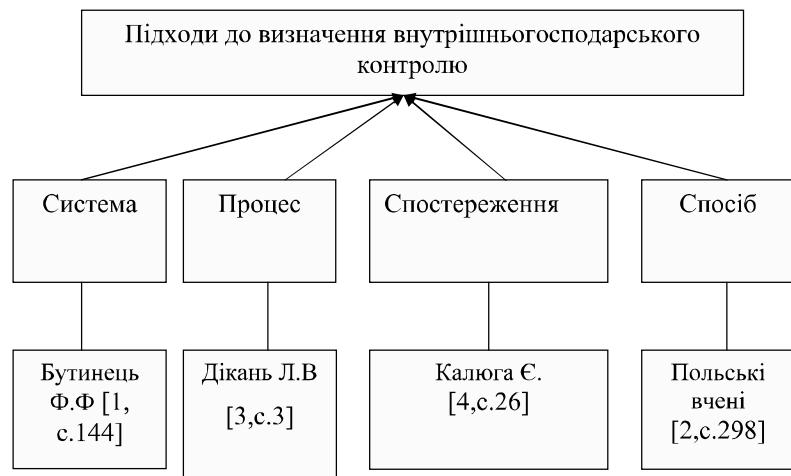

Рисунок 1 – Підходи до визначення внутрішньогосподарського контролю.

У визначенні внутрішньогосподарського контролю, що надав Бутинець Ф.Ф. немає взаємозв’язку між елементами внутрішньогосподарського контролю та визначаючим поняттям, тому не доцільно розглядати термін внутрішньогосподарський контроль як систему [5].

Спостереження – це дослідження вибраної в певній послідовності певної кількості одиниць генеральної сукупності з метою отримання її узагальнюючих характеристик. Надане у таблиці 1 визначення Калюги Є. порушає принцип соразмірності, відповідно до якого поняття внутрішньогосподарський контроль і поняття спостереження повинні співпадати [5].

Спосіб – це сукупність і порядок дій, що використовуються для вирішення будь-яких завдань. Визначення польських вчених не порушає правил складання визначень. Однак на думку автора, дане визначення єн відображає сутності поняття.

Процес – серія безперервних дій, спрямованих на досягнення певного результату. Трактування терміну внутрішньогосподарський контроль Дікань Л.В також не порушає правил складання визначення, але, на думку автора визначення внутрішньогосподарського контролю як сукупність дозволить найбільш повно відобразити вся аспекти цього терміну.

Сукупність – це :

- поєднання чогось за певними узагальнюючими ознаками.
- загальна кількість, загальна сума.
- об'єднання, колектив, група.

Перше значення цього терміну найбільш доцільно вживати для визначення внутрішньогосподарського контролю.

Таким чином, внутрішньогосподарський контроль – сукупність заходів, методів та процедур щодо перевірки дотримання законності ведення обліку господарських операцій з метою забезпечення ефективного функціонування підприємства.

Література:

1. Бутинець Ф.Ф.Передмова до монографії Виговської Н.Г.Господарський контроль в соціально орієнтованій економіці: проблеми теорії і методології:Монографія.– Ж.:ЖДТУ,2006. – 288с.
2. Виговська Н.Г. Господарський контроль в Україні: теорія,методологія,організація: монографія. – ЖДТУ, 2008. – 529 с.
3. Дікань Л.В,Шульга Н.М. Внутрішньогосподарський контроль. Конспект лекція. – Х:ХНЕУ, 2005. – 59 с.
4. Калюга Є.Система внутрішньогосподарського контролю та удосконалення її ефективності на підприємствах // Вісник податкової служби України.– 2001.– №33.– с.26-31.
5. <http://www.cadrem.ru/Thesaurus/thesaurus.shtml>

Ганєва К.П., Волощук Л.О., Тополчан Н.О.

Одеський національний політехнічний університет

Облік підприємницької діяльності вищого навчального закладу

Система бюджетних установ освіти і науки є важливим в усіх відношеннях сектором економіки, головними завданнями якої є організація загальної і професійної освіти, підготовка науковців і фахівців всіх рівнів кваліфікації відповідно до потреб в них суспільства. Вищий навчальний заклад (внз) як складова цієї системи є складно організованою структурою, яка впродовж декількох останніх років зазнає значних